

NÁZEV/TÉMA: **Opakování učiva – zásoby, aplikace metody FIFO**

Vyučovací předmět: Účetnictví**Škola: SŠZZE Vyškov****Učitel: Ing. Drahomíra Hýžová****Třída: 2.L. 2. C (27 žáků)****Časová jednotka: 1 vyučovací hodiny (45 minut)****Použité metody: Myšlenková mapa, Sněhová koule****Uspořádání třídy: vytvoření pěti skupin po 5 žácích (dvě skupiny po 6 žácích – při plném počtu žáku ve třídě)**

Charakteristika: třídy 19 dívek, 8 chlapců**Situace:** v předcházející hodině probrány metody účtování materiálových zásob**Kompetence:****K1)** žák formuluje souvisle a srozumitelně své myšlenky**K2)** žák vysvětlí a zdůvodní své řešení**K3)** žák se aktivně zúčastní při řešení úkolu**Výukové cíle****C1)** žák se orientuje ve vymezení zásob, dokáže uvést příklad k jednotlivým typům zásob**C2)** orientuje se v metodě FIFO při vyskladňování zásob**C3)** na konkrétních příkladech zdůvodní cenu pořízené materiálové zásoby**C4)** naučtuje způsobem A i způsobem B cestu materiálové zásoby od jejího pořízení do její spotřeby**Potřebný materiál včetně přesného uvedení zdrojů:**

účtová osnova, kalkulačka, psací potřeby – 5 barev, učitelem připravený list s otázkami pro metodu sněhová koule, pomocný list k výuce vyskladnění materiálu metodou FIFO.

EVOKACE: (myšlenková mapa)

Na tabuli je napsán termín materiál – připisují se termíny, které s pojmem souvisí.

UVĚDOMĚNÍ SI VÝZNAMU: (sněhová koule)

Žáci se rozdělí do skupin a každá skupina musí vypracovat část úkolu a odsouhlasit či neodsouhlasit vypracování části úkolu předešlých skupin. List putuje všem pěti skupinám. (každá skupina má na vypracování své části 5 minut). Žáci získávají a pracují s novými informacemi při použití metody FIFO.

REFLEXE:

Po uplynutí času k vypracování následuje diskuse a upřesnění. Dojde k vysvětlení zejména v těch oblastech vypracování, ve kterých byl nesoulad. Shrnutí základních informací

Pedagogická reflexe (dosud nevyzkoušeno):

K přípravě přikládám:

Příloha č. 1 - texty – každý úkol je na samostatném pracovním listu.

Příloha č. 2 - pomocný list k výuce vyskladnění materiálu metodou FIFO

Příloha č. 1

1. skupina

Firma zabývající se šitím oděvů na zakázku. Vymysli alespoň jednu materiálovou zásobu ke každé skupině materiálu, kterou by mohla mít firma s uvedeným předmětem podnikání.

suroviny a základní materiál.....

pomocné látky.....

provozovací látky.....

náhradní díly.....

obaly a obalový materiál.....

movité věci s dobou použitelnosti do 1 roku bez ohledu na vstupní cenu

.....

drobný hmotný majetek .....

2. skupina

Doplň účtování neplátce DPH– materiálové zásoby účtuj způsobem A

Doklad	Účetní případ	Částka	Účtování (předkontace)	
			MD	D
PFA	nákup traktoru	1 500 000		
VPD	nákup nafty	2 500		
VPD	nákup pšenice jarní k setí	93 600		
PFA	zprostředkování nákupu pšenice	4 000		
VÚD	příjemka pšenice na sklad			
VPD	lékárnička	500		
VÚD	vlečka – získaná darem	42 000		

3. skupina

Doplň účtování neplátce DPH– materiálové zásoby účtuj způsobem B a zjisti konečný stav v zásobě pšenice. (Počáteční stav pšenice 20 000 Kč)

Doklad	Účetní případ	Částka	Účtování (předkontace)	
			MD	D
PFA	nákup traktoru	1 500 000		
VPD	nákup nafty	2 500		
VPD	nákup pšenice jarní k setí	93 600		
PFA	zprostředkování nákupu pšenice	4 000		
VÚD	příjemka pšenice na sklad			
VÚD	výdejka na pšenici	66 500		
VÚD	vlečka – získaná darem	42 000		
VÚD	konec roku – převod PS pšenice do spotřeby	20 000		
VÚD	konec roku – převod KS			

4. skupina

V tabulce doplň doklad a předkontace a pod tabulku uveď způsoby ocenění materiálu

Doklad	Účetní případ	Částka	Účtování (předkontace)	
			MD	D
	nákup dřeva v hotovosti	500 000		
	výroba obalů ve vlastní režii	2 500		
	darem získaný lak pro konečnou úpravu	93 600		

.....

.....

.....

5. skupina

Doplň skladní kartu firmy Švadlenka, s. r. o. – výroba oděvů na základě následujícího zadání. Při výdeji používá firma metodu FIFO.

- 1.1. na skladě 40 m sametu (1m za 120 Kč)
- 10. 1. příjemka na 20 m sametu (1 m 150 Kč)
- 18. 1. výdejka na 30 m sametu
- 20. 1. výdejka na 15 m sametu
- 28. 1. příjemka 70 m sametu (1 m za 110 Kč)
- 30. 1. výdejka 75 m sametu

Skladní karta									
Název materiálu, výrobku, zboží				Měrná jednotka			Skladní karta číslo		
Datum	Doklad	Text	Množství			Cena za jednotku	Kč		
			příjem	výdej	zásoba		příjem	výdej	zásoba

Příloha č. 2

Pomocný list – pro vyplnění skladní karty Oceňování zásob na skladě

O cenách zásob se účtuje i v analytické evidenci, a to **na skladových kartách nebo v datových souborech počítače**. Zde účtování nákupu materiálu v časově i místně rozdílných pořizovacích cenách může přinášet různé komplikace, zejména při oceňování vyskladněného materiálu.

České právní předpisy o účetnictví připouštějí tyto metody:

1. **Cena zjištěná výpočtem váženého aritmetického průměru** z cen materiálu při jeho pořízení, a to nejméně jednou za měsíc. Tato metoda má dva možné postupy:
  - a) Cena podle váženého aritmetického průměru zjišťovaná jednou měsíčně, zpravidla ze stavu k poslednímu dni běžného kalendářního měsíce na celý měsíc.
  - b) Cena podle váženého aritmetického průměru zjišťovaná průběžně (klouzavě) se vypočítává po každém nákupu a používá se do příštího nákupu.
2. **Jako cena** vyskladněného materiálu **se použije skladová cena nejstaršího skladovaného materiálu**, tzn. z nejstaršího nákupu. Tato metoda je označovaná jako metoda FIFO. FIFO je zkratkové označení plného anglického vyjádření principu metody – *first in, first out* (první dovnitř, první ven).

Účetní jednotka se může samostatně a svobodně rozhodnout pro ten způsob oceňování materiálu při výdeji, který považuje za nejeftivnější ve svých podmínkách. Zvolený způsob ocenění musí být stanoven vnitřní organizační normou a nesmí se měnit v průběhu účetního období. **Způsob ocenění lze tedy měnit jen s účinností od prvního dne následujícího účetního období.**

Uplatnění jednotlivých metod ocenění zásob při jejich vyskladnění může mít vliv na hodnotu mnoha ukazatelů o činnosti účetní jednotky, protože může ovlivnit výši hrubého zisku, výši daně z příjmů a výši čistého (disponibilního) zisku. Proto není povoleno používání metody LIFO (první do skladu, poslední ze skladu).

PŘÍKLAD:

3. 4.	nákup	500 kg	35 Kč/kg
10. 4.	nákup	400 kg	38 Kč/kg
14. 4.	nákup	600 kg	33 Kč/kg
18. 4.	výdej	940 kg	??? Kč/kg
23. 4.	nákup	800 kg	39 Kč/kg
26. 4.	nákup	600 kg	42 Kč/kg
29. 4.	výdej	980 kg	??? Kč/kg

Příklad

Oceňování v individuálních pořizovacích cenách při použití metody FIFO:

- ocenění spotřeby dne 18. 4.
 $500 \text{ kg} \times 35 \text{ Kč/kg} + 400 \text{ kg} \times 38 \text{ Kč/kg} + 40 \text{ kg} \times 33 \text{ Kč/kg} =$
 $= 17\,500 + 15\,200 + 1\,320 = 34\,020 \text{ Kč}$
- ocenění spotřeby dne 29. 4.
 $560 \text{ kg} \times 33 \text{ Kč/kg} + 420 \text{ kg} \times 39 \text{ Kč/kg} = 18\,480 + 16\,380 = 34\,860 \text{ Kč}$
- stav k 31. 4.
 $380 \text{ kg} \times 39 \text{ Kč/kg} + 600 \text{ kg} \times 42 \text{ Kč/kg} = 14\,820 + 25\,200 = 40\,020 \text{ Kč}$